

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobkyně

G. L. D., dat. nar. X,
bytem X

zastoupené

JUDr. Hugem Körblem, advokátem,
se sídlem Hybernská 1007/20, 110 00 Praha 1,

proti

žalovanému

Ministerstvo vnitra,
se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2025, č. j. MV-41484-3/SO-2025,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobkyně podala žádost o udělení státního občanství České republiky podle zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o státním občanství“ nebo jen „zákon“). O této žádosti rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 2. 2025, č. j. MV-104412-8/VS-2024 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým žádost žalobkyně zamítl.
2. Proti uvedenému prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně rozklad, o němž žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím tak, že rozklad žalobkyně zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.
3. Důvodem pro zamítnutí žádosti žalobkyně byl závěr žalovaného, že s ohledem na její věk není dostatečně prokázána integrace žalobkyně ve smyslu § 13 odst. 1 zákona o státním občanství.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

4. Žalobkyně v podané žalobě nesouhlasí s důvody, pro které byla její žádost o udělení státního občanství České republiky zamítnuta. Podle jejího názoru žalovaný nesprávně dovodil, že žalobkyni nelze udělit státní občanství především proto, že její rodiče nejsou státními občany České republiky a o udělení státního občanství sami nepožádali, dále pak proto, že pracovní integrace žalobkyně není podle žalovaného vůbec dána, její sociální integrace je nedostatečná, a konečně proto, že s ohledem na věk žalobkyně nelze dovodit splnění podmínky dostatečné integrace ve smyslu § 13 odst. 1 zákona o státním občanství.
5. Žalovaný podle žalobkyně staví zamítavé rozhodnutí primárně na jejím věku, jenž sám o sobě nemůže být rozhodným kritériem pro splnění podmínky dostatečné integrace. Žalovaný přidává věkové kritérium 15 let, od kterého má být – podle jeho správní praxe – nezletilému žadateli, který žádá samostatně, teprve možné udělit státní občanství. V napadeném rozhodnutí žalovaný zdůraznil závislost nezletilé žalobkyně na rodičích, přičemž rodinnou integraci považoval za nedostatečnou s ohledem na státní občanství rodičů. Dále žalovaný podle žalobkyně předjímá rozdělení samostatně žádajících nezletilých žadatelů na „úspěšné“ a „neúspěšné“ právě v závislosti na dosažení věku 15 let.
6. Ve vztahu k sociální integraci žalobkyně žalovaný konstatoval, že její míra je „obvyklá v porovnání s jejím věkem“, tedy taková, která neodůvodňuje závěr o splnění podmínky dostatečné integrace z hlediska sociálního. Žalovaný neshledal důvod odchýlit se od své správní praxe a odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 42/2013-29.
7. Žalobkyně s tímto paušálním přístupem nesouhlasí. Především odmítá věkové kritérium 15 let jako rozhodné pro posouzení splnění podmínky integrace u samostatně žádajících

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

nezletilých. V této souvislosti odkazuje na odbornou publikaci „Naturalizace v České republice“, z níž vyplývá (podle žalobkyně), že praxe zamítání žádostí samostatně žádajících nezletilých neodpovídá znění zákona a je nepřesvědčivá. Žalobkyně uvádí, že je vzhledem ke svému věku aktivní v rámci různých zájmových aktivit a nesouhlasí s tím, aby jí bylo *de facto* odepřeno nabytí státního občanství pro nedostatky na straně jejích rodičů, kteří si údajně nedokázali osvojit dostatečnou znalost českého jazyka. Citovaná publikace podle žalobkyně rovněž upozorňuje, že u dětí, které se v České republice narodily, vyrůstají zde, navštěvují předškolní i školská zařízení a účastní se zájmových činností, zásadně není v jejich zájmu žádosti zamítat. V praxi se podle žalobkyně zamítnutí žádostí samostatně žádajících nezletilých častěji vyskytuje u vietnamských občanů, což má být dáno jazykovými obtížemi jejich rodičů; uvádí podíl 75 % zamítnutých žádostí v této skupině (jde o tvrzení žalobkyně).

8. Žalobkyně dále formuluje následující žalobní námitky:
9. Zákon neobsahuje specifikaci věku 15 let jako rozhodné hranice, od níž by žadatel o udělení státního občanství splňoval podmínku dostatečné integrace; přesto žalovaný toto věkové kritérium aplikuje jako určující pro úspěch či neúspěch žádosti samostatně žádajícího nezletilého.
10. Přístup žalovaného je v rozporu s čl. 6 odst. 4 písm. e) Evropské úmluvy o státním občanství (ETS č. 166), podle něhož mají být usnadněny možnosti nabytí státního občanství dětem, které se narodily na území státu a oprávněně na něm pobývají, případně dětem, které po určitou dobu pobývaly na území státu před dosažením 18 let věku; úmluva tedy ukládá státům přistupovat k nabývání státního občanství dětmi přednostně a umožňovat jim snazší naturalizaci.
11. Žalobkyně si je vědoma, že zákon obsahuje privilegované způsoby nabytí státního občanství pro nezletilé, ať už v podobě prohlášení pro „migranty druhé generace“ dle § 35 zákona, nebo prominutí podmínky délky požadovaného pobytu pro udělení státního občanství dle § 15 odst. 1 písm. a) a odst. 2 zákona. Cílem právní úpravy je podle žalobkyně upřednostnit nabývání státního občanství nezletilými či cizinci narozenými v dotčeném státě, což odpovídá případu žalobkyně, která se narodila v České republice a je nezletilá.
12. V další části žaloby rozvíjí žalobkyně argumentaci k podmínce dostatečné integrace. Podle jejího názoru ke splnění této podmínky postačuje naplnění integrace alespoň v jednom ze tří měřítek, tj. z pohledu rodinné integrace, pracovní integrace nebo sociální integrace. Žalobkyně připouští, že rodinnou ani pracovní integraci nesplňuje, a v tomto směru se závěry žalovaného souhlasí. Na rozdíl od žalovaného však má za to, že splňuje podmínku integrace sociální.
13. Žalobkyně uvádí, že se narodila na území České republiky, kde prožila téměř 13 let svého života; ve Vietnamu byla pouze dvakrát na návštěvě prarodičů, vietnamské prostředí nezná. Vietnamskému jazyku sice rozumí, avšak jejím mateřským jazykem je český jazyk. V České republice navštěvovala mateřskou školu a nyní dochází do základní školy, kde je již na druhém stupni. Žije na pražském sídlišti X, které nelze považovat za ryze vietnamskou lokalitu; pohybuje se mezi lidmi různých národností, převážně však mezi českými občany. Aktivně se účastní zájmových činností, například kroužků tancování, taekwonda, výtvarné výchovy a dětského oddílu X. Z těchto skutečností podle žalobkyně vyplývá její dostatečná sociální integrace.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

14. Pokud jde o rodiče žalobkyně, ti mají podle jejího tvrzení problém osvojit si český jazyk, což je faktor, který obecně brání nabytí státního občanství vietnamsky hovořícím cizincům, neboť český jazyk je pro ně náročnější než pro cizince z východní Evropy. Z tohoto důvodu žalobkyně žádá o udělení státního občanství samostatně, nikoli společně s rodiči, což ve své žádosti výslovně vysvětlila. Považuje za chybu, pokud by jí bylo odepřeno nabytí státního občanství jen proto, že její rodiče si nedokázali osvojit český jazyk, a ona by tak měla být do svých 15 let vyloučena z možnosti nabýt státní občanství.
15. Žalobkyně dále poukazuje na to, že žalovaný nevylučuje možnost udělení státního občanství samostatně žádajícím nezletilým po dosažení věku 15 let, zejména v situaci, kdy mají výraznější zapojení nad rámec běžné školní docházky. Podle žalobkyně její životopis prokazuje sociální integraci nad rámec běžné úrovně, což měl žalovaný zohlednit. Namítá rovněž, že měla být vyzvána k odstranění vad své žádosti ve smyslu § 45 odst. 2 správního řádu.
16. Žalobkyně shrnuje svou argumentaci k podmínce dostatečné integrace následovně: Podle jejího názoru ke splnění této podmínky postačuje naplnění integrace alespoň v jednom ze tří měřítek, tj. z pohledu rodinné integrace, pracovní integrace nebo sociální integrace. Připouští, že rodinnou ani pracovní integraci nesplňuje, a v tomto směru se závěry žalovaného souhlasí. Na rozdíl od žalovaného však s ohledem na shora uvedené tvrdí, že splňuje podmínku integrace sociální.
17. Žalobkyně dále namítá, že žalovaný nevylučuje možnost udělení státního občanství samostatně žádajícím nezletilým po dosažení věku 15 let, zejména v situaci, kdy mají výraznější zapojení nad rámec běžné školní docházky. Podle žalobkyně její životopis prokazuje sociální integraci nad rámec běžné úrovně, což měl žalovaný zohlednit. Namítá rovněž, že měla být vyzvána k odstranění vad své žádosti ve smyslu § 45 odst. 2 správního řádu.
18. Žalobkyně tedy brojí proti napadenému rozhodnutí žalovaného pro jeho relativně paušální přístup k samostatně žádajícím nezletilým žadatelům, kdy ze zákona nevyplývá vyloučení možnosti udělit státní občanství takovým žadatelům, ani není v zákoně uvedeno kritérium věku 15 let jako rozhodné pro posouzení, zda samostatně žádající nezletilý bude úspěšný či neúspěšný.
19. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě předně uvádí, že žalobkyně v podané žalobě do značné míry opakuje námitky, které vznesla již v podaném rozkladu, přičemž je pouze částečně dále rozvádí. Vzhledem k uvedenému žalovaný plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž se ministr vnitra řádně vypořádal se všemi argumenty žalobkyně.
20. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením žalobkyně, že v zákoně o státním občanství České republiky není nikde specifikován věk 15 let jako věk, kdy žadatel splní podmínku dostatečné integrace. Podle žalovaného je hranice 15 let v českém právním řádu zlomová, neboť přináší dětem nejen nová práva (např. možnost pracovat, založit si bankovní účet či získat řidičské oprávnění skupiny AM), ale také trestní a civilní odpovědnost. Od tohoto věku mohou mladiství rozhodovat o svých záležitostech, vyjádřit svůj názor ve významných otázkách a užívat větší ochrany soukromí.
21. V zákoně o státním občanství je hranice 15 let uvedena v několika ustanoveních. Podle § 14 odst. 3 zákona lze státní občanství České republiky udělit žadateli staršímu 15 let, který

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

prokáže bezúhonnost. Osoba starší 15 let jedná ve věci státního občanství samostatně, přičemž při podání žádosti nepotřebuje souhlas zákonných zástupců nebo opatrovníka. Po dosažení věku 15 let musí žadatel prokazovat znalost českého jazyka a českých reálií ve smyslu ustanovení § 14 odst. 4 a 5 zákona. Z uvedeného je zřejmé, že hranice 15 let nebyla v praxi správního orgánu I. stupně zvolena náhodně, ale vyplývá z kontextu celého právního řádu České republiky.

22. Žalovaný zdůrazňuje, že v případech, kdy státoobčanský vztah nevzniká ze zákona, ale na základě rozhodnutí orgánu státu, má tento stát nezadatelné právo rozhodnout, zda určité osobě státní občanství udělí či nikoli. Tento princip vyplývá z usnesení Ústavního soudu ze dne 8. 3. 2000, sp. zn. IV. ÚS 586/99, podle kterého má každý suverénní stát právo stanovit podmínky, za nichž mohou cizinci získat státní občanství České republiky, přičemž zde není žádného základního práva, které by stát mohl porušit tím, že cizinci státní občanství neudělí. Pokud tedy není cizinci státní občanství České republiky uděleno, neporušuje tím orgán zastupující stát žádné právo zaručené Ústavou České republiky, ústavními zákony ani mezinárodní smlouvou ve smyslu čl. 10 Ústavy České republiky.
23. Takový postup není v rozporu ani s Evropskou úmluvou o státním občanství. Evropská úmluva o ochraně lidských práv ani její protokoly negarantují právo na udělení státního občanství konkrétní země. Tento závěr potvrzuje i judikatura Evropského soudu pro lidská práva, např. rozhodnutí ze dne 12. 1. 1999 ve věci *Karassev proti Finsku*, stížnost č. 31414/96 [ECHR 1999-II], bod 1. a): (v angl. znění: „*The Court notes that the right to acquire a particular nationality is not guaranteed by the Convention or its Protocols.*“). Tedy právo na udělení státního občanství není garantováno Úmluvou ani jejími protokoly.
24. Ve věci integrace žalobkyně do české společnosti žalovaný uvádí, že ministr vnitra tuto otázku posoudil komplexně, v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013-29, o němž se opírá i současná soudní praxe. Pokud nezletilí žadatelé nejsou sociálně integrováni ve větším rozsahu, tedy nad rámec běžné školní docházky a běžných vrstevnických vztahů, nelze v tomto věku jejich sociální integraci považovat za dostačující, resp. za završenou. Žalobkyně se sice účastní sociálních aktivit, tyto jsou však běžné a přiměřené jejímu věku. Docházku do kroužků nelze interpretovat jako takovou sociální aktivitu, na jejímž základě by bylo možné konstatovat dovršení sociální integrace žalobkyně v české společnosti.
25. Při posuzování integrace dětí je také zohledňován věk dítěte, kdy se přihlíží k tomu, že s dovršením 15 let věku jsou spojena nová práva a povinnosti a dítě se tak i v právní rovině vymaňuje z výlučné závislosti na rodičích. Žalobkyně však této věkové hranice zatím nedosáhla (ke dni podání žádosti jí bylo 11 let), naplňování všech jejích práv a povinností tak probíhá výhradně prostřednictvím rodičů, kteří zůstávají stěžejními osobami ovlivňujícími její integraci ve společnosti. Sociální integraci žalobkyně do české společnosti lze považovat za započatou a pozitivně se rozvíjející, nikoli však za završenou.
26. K námitce žalobkyně, že měla být správním orgánem I. stupně vyzvána k doplnění a prokázání většího zapojení do mimoškolních aktivit, žalovaný uvádí, že v řízení o žádosti leží primární břemeno tvrzení a důkazní na žadateli, nikoliv na správním orgánu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2017, č. j. 8 Azs 111/2017-36). V případě žalobkyně by však ani doložení dalších mimoškolních aktivit nevedlo ke kladnému posouzení žádosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

27. Na základě výše uvedeného žalovaný setrvává na právním názoru ministra vnitra vyjádřeném v žalobou napadeném rozhodnutí, které vychází z právního názoru správního orgánu I. stupně, jenž konstatoval, že vzhledem k nízkému věku žalobkyně nelze prokázat její dostatečnou integraci do společnosti v České republice ve smyslu § 13 odst. 1 zákona o státním občanství, a to zejména proto, že rodiče žalobkyně nemají státní občanství České republiky (a ani o něj nežadají).

III.

Posouzení žaloby

28. Městský soud v Praze (dále též jen „městský soud“) ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Jiné vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, když účastníci s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasili (souhlas žalobkyně byl v souladu s § 51 odst. 1 větou druhou s. ř. s. presumován) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
29. Mezi účastníky není sporu o skutkovém stavu.
30. Z obsahu správního spisu ověřil městský soud následující skutečnosti. Žalobkyně podala dne 15. 5. 2024 (žalobkyni tedy v den podání žádosti bylo přesně 11 let, 6 měsíců a 17 dnů) žádost o udělení státního občanství České republiky prostřednictvím Úřadu městské části Praha X. K žádosti připojila čestné prohlášení o pobytech mimo území České republiky, v němž uvedla údaje o svých rodičích, kteří jsou státními občany Vietnamské socialistické republiky. Oba rodiče žalobkyně pobývají na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu. O udělení státního občanství rodiče žalobkyně nežadají, a to z důvodu, že jejich znalost českého jazyka není dostatečná k úspěšnému složení zkoušky z českého jazyka a českých reálií.
31. K žádosti žalobkyně dále připojila životopis, z něhož vyplývá, že navštěvovala mateřskou školu v Praze X (ulice Y) a následně nastoupila na Základní školu X, kde byla ke dni podání žádosti žákyní páté třídy. Žalobkyně uvedla, že se účastní různých zájmových kroužků, zejména tancování, zpěvu, taekwonda, navštěvuje základní uměleckou školu, kde se věnuje výtvarné výchově, a je členkou dětského oddílu X. K žádosti připojila potvrzení o docházce do mateřské školy, vysvědčení ze základní umělecké školy za školní rok 2022/2023, školní vysvědčení za roky 2019–2023 a písemné hodnocení za první pololetí školního roku 2023/2024.
32. Správní orgán prvního stupně žádost žalobkyně zamítl rozhodnutím ze dne 24. 2. 2025, č. j. MV-104412-8/VS-2024, neboť dospěl k závěru, že žalobkyně nesplňuje podmínku uvedenou v § 13 odst. 1 zákona o státním občanství, tj. podmínku dostatečné integrace do společnosti v České republice. Správní orgán konstatoval, že tuto podmínku zákon neumožňuje prominout, a proto žádosti nebylo vyhověno. S ohledem na zásadu procesní ekonomie se správní orgán nezabýval otázkou splnění dalších zákonných podmínek pro udělení státního občanství vyplývajících z § 14 zákona, neboť splnění jen některých podmínek nemohlo vést k udělení státního občanství České republiky.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

33. Správní orgán prvního stupně dále doplnil, že status cizince s povoleným trvalým pobytem zajišťuje žalobkyni základní potřeby a jistoty, včetně zdravotního pojištění, vzdělání a sociálního zabezpečení, a žalobkyně má tedy garantována téměř všechna práva jako občané České republiky.
34. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně rozklad, o němž žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím tak, že rozklad zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Z obsahu napadeného rozhodnutí vyplývá, že z pohledu sociální integrace nezletilých žadatelů je třeba, aby tito byli integrováni ve větším rozsahu, tj. nad rámec běžné školní docházky a běžných vrstevnických vztahů. Ve věku nižším než 15 let nelze bez dalšího sociální integraci považovat za dostačující, resp. za završenou. Žalobkyně se sice účastní sociálních aktivit, tyto jsou však běžné a přiměřené jejímu věku; docházku do kroužků nelze interpretovat jako aktivitu, na jejímž základě by bylo možné konstatovat dovršení sociální integrace.
35. Pokud jde o rodinnou integraci, žalovaný konstatoval, že jednoznačně naplněna není, neboť rodiče žalobkyně jsou státními občany Vietnamu a o udělení státního občanství České republiky nežádají. Při posuzování integrace dětí je zohledňován také věk dítěte, kdy se přihlíží k tomu, že s dovršením 15 let věku jsou spojena nová práva a povinnosti a dítě se tak i v právní rovině vymaňuje z výlučné závislosti na rodičích. Žalobkyně této věkové hranice nedosáhla (ke dni podání žádosti jí bylo 11 let), naplňování jejích práv a povinností tak probíhá výhradně prostřednictvím rodičů, kteří zůstávají stěžejními osobami ovlivňujícími její integraci ve společnosti.
36. Žalovaný dále zohlednil zásadu jednotného státního občanství v rodině, kdy žalobkyně je ve věku, kdy je na svých rodičích primárně závislá, a rodiče jsou státními občany Vietnamu. Žalovaný se ztotožnil s právním názorem správního orgánu prvního stupně a odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013-29, jehož závěry považuje za nadále použitelné. Zdůraznil rovněž, že správní orgán musí respektovat zásadu legitimního očekávání ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu a v obdobných případech rozhodovat obdobně, bez odchylek od zavedené správní praxe.
37. Žalovaný tedy shrnul, že s ohledem na nízký věk žalobkyně, princip zachování jednotného státního občanství v rodině a primární závislost žalobkyně na rodičích je vhodné ponechat jí stávající státoobčanský status.
38. O žalobních námitkách pak soud uvažil následujícím způsobem.
39. Předně městský soud uvádí, že podle § 11 zákona o státním občanství, rozhoduje o udělení státního občanství Ministerstvo vnitra. Podle § 12 zákona není na udělení státního občanství právní nárok. Podle § 13 odst. 1 zákona lze státní občanství České republiky udělit, pokud je žadatel integrován do společnosti v České republice, zejména z hlediska rodinného, pracovního nebo sociálního, a současně splňuje ostatní podmínky stanovené v § 14 zákona.
40. V projednávané věci žalobkyně, která byla ke dni podání žádosti nezletilá (nedovršených 12 let), podala žádost prostřednictvím svého zákonného zástupce. Správní orgány byly povinny při posuzování žádosti zohlednit nejen zákonná kritéria, ale i obecně uznávané zásady vyplývající z čl. 6 Evropské úmluvy o státním občanství (publikována pod č. 76/2004 Sb. m. s.), zejména zásadu jednotného státního občanství rodičů a dětí, která sleduje ochranu rodinných vazeb a zachování jednotného státního občanství celé rodiny. Ze skutkových okolností případu vyplývá, že udělením požadovaného občanství žalobkyni by tato zásada

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

zachována nebyla, neboť její rodiče jsou státními občany Vietnamu a o udělení českého státního občanství nežádají.

41. Správní orgány obou stupňů odkázaly v odůvodnění svých rozhodnutí na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013-29 (viz též usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 6. 2014, sp. zn. II. ÚS 1485/14), který řešil skutkově obdobný případ, byť aplikoval předchozí právní úpravu (zákon č. 40/1993 Sb.). Tento rozsudek navazuje na předchozí judikaturu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2013, č. j. 8 As 31/2012-76) a jeho závěry jsou obecně aplikovatelné i na nyní projednávanou věc.
42. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku zdůraznil, že při posuzování žádosti nezletilého žadatele je třeba zohlednit jeho věk a s tím související závislost na rodičích, kteří české státní občanství nemají. Samotná skutečnost, že se dítě narodilo na území České republiky, že plyně hovoří česky nebo že navštěvuje základní školu, není dostačující pro závěr o dovršení integrace, neboť tyto skutečnosti vyplývají z plnění povinné školní docházky a z prostředí, v němž dítě vyrůstá. Zásada jednoty státního občanství rodiny nebyla v judikatuře absolutizována, avšak byla považována za stěžejní kritérium v situaci, kdy nezletilý žadatel je existenčně závislý na rodičích. Odlišné posouzení by přicházelo v úvahu pouze tehdy, pokud by skutkové okolnosti svědčily o významné samostatnosti dítěte nebo o absenci rodinných vazeb, což v projednávané věci zjištěno nebylo.
43. Soud dále připomíná, že na udělení státního občanství není právní nárok. Koncepce právní úpravy státního občanství vychází z principu suverenity státní moci a je výsostným právem státu určovat podmínky, za nichž se státní občanství nabývá a pozbývá. Ani v případě splnění všech zákonných podmínek pro udělení státního občanství nemusí být žádosti vyhověno. Stát prostřednictvím svých orgánů rozhoduje na základě volného správního uvážení, zda cizinci státní občanství udělí či nikoli. I v rámci volného správního uvážení však správní orgán musí respektovat stanovené procesní postupy a základní právní principy správního rozhodování; jeho rozhodnutí musí být přezkoumatelné, aby byla vyloučena libovůle (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).
44. V daném případě soud konstatuje, že správní orgány se žádostí žalobkyně podrobně zabývaly, náležitě zjistily skutečný stav věci a provedené důkazy řádně zhodnotily. Důvody, pro které nebylo žádosti vyhověno, jsou z odůvodnění rozhodnutí obou správních orgánů zřejmé a soud je považuje za dostatečné pro závěr, že správní orgány nepřekročily zákonem stanovené meze správního uvážení ani správní uvážení nezneužily (srov. též rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2020, č. j. 11 A 185/2019-41).
45. K uvedeným závěrům dospěl městský soud ve skutkově obdobné věci v rozsudku ze dne 23. 11. 2020, č. j. 14 A 45/2017-36, s jehož závěry se osmý senát v nyní řešené věci plně ztotožňuje.
46. Pokud jde o námitku posouzení integrace žalobkyně, pak městský soud ve shodě se žalovaným konstatuje, že podle § 13 odst. 1 zákona o státním občanství lze státní občanství České republiky udělit pouze tehdy, pokud je žadatel integrován do společnosti v České republice, zejména z hlediska rodinného, pracovního nebo sociálního. V projednávané věci žalobkyně namítala, že splňuje podmínku sociální integrace, neboť se narodila na území České republiky, navštěvuje zde školu, účastní se zájmových aktivit a český jazyk je jejím mateřským jazykem. Tyto skutečnosti soud nepopírá, avšak považuje za nezbytné zdůraznit, že samotná docházka do školy a účast na běžných zájmových kroužcích nepostačuje k závěru

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

o dovršení sociální integrace, jak vyplývá i z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (již opakovaně zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, č. j. 4 As 142/2013-29).

47. Správní orgány správně zohlednily, že žalobkyně je ve věku, kdy je primárně závislá na rodičích, kteří české státní občanství nemají a o jeho udělení nežádají. Rodinná integrace proto naplněna není. Pracovní integrace u nezletilého žadatele nepřichází v úvahu. Pokud jde o sociální integraci, soud souhlasí se závěrem správních orgánů, že žalobkyně se sice účastní běžných sociálních aktivit, tyto jsou však přiměřené jejímu věku a nelze je považovat za projev hlubšího a dlouhodobého začlenění do české společnosti. Zásadní je, že žalobkyně vzhledem ke svému věku teprve začíná navazovat vztahy mimo rodinu, přičemž její nejbližší rodinní příslušníci zůstávají stěžejními osobami ovlivňujícími její životní prostředí. Nelze přehlédnout, že - jak žalobkyně sama uvádí - její rodiče o státní občanství nežádají, a to zejména v důsledku toho, že si dostatečně neosvojili český jazyk. Sami podmínku dostatečné integrace nesplňují, což nepochybně ovlivňuje v negativním smyslu i celistvost sociální integrace samotné žalobkyně, která vyrůstá v rodině, kde český jazyk není jazykem mateřským a kde nutně uvedená skutečnost determinuje společenské zapojení celé rodiny.
48. Soud proto uzavírá, že žalobkyně není integrována do společnosti v České republice v rozsahu požadovaném § 13 odst. 1 zákona, a tato podmínka nemůže být prominuta. Správní orgány postupovaly v souladu se zákonem, když žádost zamítly právě z důvodu nesplnění této podmínky.
49. Žalobkyně dále namítala, že zákon o státním občanství neobsahuje hranici 15 let jako podmínku pro splnění integrace. Soud konstatuje, že zákon skutečně výslovně nestanoví věk 15 let jako kritérium pro posouzení integrace, avšak tato hranice vyplývá z celkového kontextu právního řádu a je reflektována v několika ustanoveních zákona o státním občanství (§ 14 odst. 3 až 5). Od dosažení věku 15 let je žadatel oprávněn jednat samostatně, prokazovat bezúhonnost a znalost českého jazyka a reálií. Správní praxe, která zohledňuje věk žadatele při posuzování míry integrace, je proto logická a legitimní. Soud neshledal, že by žalovaný aplikací tohoto kritéria překročil meze správního uvážení.
50. Žalobkyně tvrdila, že žalovaný měl usnadnit nabytí státního občanství dítěti narozenému na území České republiky. K tomu soud připomíná, že Evropská úmluva o státním občanství nezakládá subjektivní právo na udělení státního občanství; ukládá pouze povinnost státům přijmout opatření k usnadnění nabytí občanství za určitých podmínek. Česká právní úprava tyto požadavky reflektuje prostřednictvím privilegovaných způsobů nabytí občanství (§ 35 zákona, § 15 odst. 1 písm. a) zákona). V projednávané věci však žalobkyně žádala o udělení občanství na základě správního rozhodnutí, kde je rozhodování založeno na volném správním uvážení státu.
51. K námitce žalobkyně odkazující na čl. 6 Evropské úmluvy o státním občanství soud uvádí:
52. Evropská úmluva o státním občanství (ETS č. 166), publikovaná pod č. 76/2004 Sb. m. s., ukládá smluvním státům povinnost přijmout opatření k usnadnění nabytí státního občanství zejména dětem narozeným na jejich území nebo dětem, které zde dlouhodobě pobývají (čl. 6 odst. 4 písm. e). Tato úprava však nezakládá subjektivní právo jednotlivce na udělení státního občanství konkrétní země. Tento závěr potvrzuje i judikatura Evropského soudu pro lidská práva, zejména rozhodnutí ze dne 12. 1. 1999 ve věci *Karassev proti Finsku*, stížnost č. 31414/96, v němž soud výslovně konstatoval, že „*právo na udělení konkrétního státního*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

občanství není garantováno Úmluvou ani jejími protokoly“ („The Court notes that the right to acquire a particular nationality is not guaranteed by the Convention or its Protocols“).

53. Z uvedeného vyplývá, že Česká republika je povinna vytvořit právní rámec umožňující usnadnění nabytí občanství za stanovených podmínek, což zákon č. 186/2013 Sb. činí prostřednictvím privilegovaných způsobů nabytí občanství (§ 35, § 15 odst. 1 písm. a) zákona). V projednávané věci však žalobkyně žádala o udělení občanství na základě správního rozhodnutí, kde je rozhodování založeno na volném správním uvážení státu.
54. Na udělení státního občanství není právní nárok (§ 12 zákona). Koncepce právní úpravy vychází z principu suverenity státní moci a je výsostným právem státu určovat podmínky, za nichž se státní občanství nabývá a pozbývá. Ani v případě splnění všech zákonných podmínek pro udělení státního občanství nemusí být žádosti vyhověno. Stát prostřednictvím svých orgánů rozhoduje na základě volného správního uvážení, zda cizinci státní občanství udělí či nikoli. I v rámci volného správního uvážení však správní orgán musí respektovat stanovené procesní postupy a základní právní principy správního rozhodování; jeho rozhodnutí musí být přezkoumatelné, aby byla vyloučena libovůle (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).
55. V daném případě soud konstatuje, že správní orgány se žádostí žalobkyně podrobně zabývaly, náležitě zjistily skutečný stav věci a provedené důkazy řádně zhodnotily. Důvody, pro které nebylo žádosti vyhověno, jsou z odůvodnění rozhodnutí obou správních orgánů zřejmé a soud je považuje za dostatečné pro závěr, že správní orgány nepřekročily zákonem stanovené meze správního uvážení ani správní uvážení nezneužily (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2020, č. j. 11 A 185/2019-41).
56. Městský soud dále odkazuje na novější rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 1As 486/2020-37, který se rovněž zabýval žádostí nezletilého žadatele o státní občanství. Pod bodem 23 uvádí: *„Jednotnost státního občanství rodiny má přispět k nerušenému výkonu práva na rodinný život, garantovanému mj. čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Fakticky i předchází možnému obcházení zákona ze strany rodičů, kteří jinak nesplňují podmínky pro udělení státního občanství. V projednávané věci k absolutizaci této zásady ovšem nedošlo. Správní orgány plnou integraci stěžovatele, i přes důraz na výše uvedenou zásadu, správně neshledaly z jiných důvodů (viz výše). V rámci rodinné integrace je stěžovatel závislý na rodičích (což nepopírá) a ti ani neovládají český jazyk; lze proto jen stěží hovořit o skutečném poutu stěžovatele k České republice (byť i prostřednictvím jeho rodičů). Jiná fakta, z nichž by bylo možno usuzovat na dosaženou integraci stěžovatele do společnosti v České republice, stěžovatel ani správním orgánům, ani soudům nenabídl. Pocity či přání stěžovatele, proč chce být občanem České republiky, takovými fakty nejsou.“*
57. Právní věta uvedeného rozsudku pak zní: *„Koncepce právní úpravy státního občanství tradičně vychází z principu suverenity státní moci, a je proto výsostným právem státu určovat podmínky, za kterých se nabývá a pozbývá státní občanství. Stát má při rozhodování o nabývání státního občanství cizincem značně široký prostor pro uvážení, které má však v právním státě vytyčené „mantinely“ a stanovená „pravidla hry“. V rámci (správního) uvážení jsou správní orgány limitovány nejenom zákonem, ale i tím, co jim žadatel o státní občanství sdělí. Jedná se o řízení zahajované na žádost. Je na žadateli, aby vlastními skutkovými tvrzeními a jejich doložením potřebnými důkazy nebo alespoň označením takových důkazů odůvodnil svou žádost o udělení státního občanství, neboť je již integrován do společnosti v České republice. Správní orgány nemají povinnost žadatele vyzývat k doplnění jeho životních reálií či obecně důvodů, pro které*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

by se právě on měl stát státním občanem (vyjma např. situací, kdy podklady jsou neúplné či nejasné).“

58. Nedůvodná je tedy i poslední žalobní námitka, že správní orgán prvního stupně měl žalobkyni vyzvat k doplnění žádosti, pokud se mu předložené důkazy nezdály dostatečné k prokázání sociální integrace, neboť taková povinnost správní orgán nestíhá a je to žadatel, kdo nese plnou odpovědnost za přednesená skutková tvrzení a kvalitu k nim předkládaných důkazů.
59. Soud uzavírá, že žaloba není důvodná. Napadené rozhodnutí žalovaného ob stojí jak z hlediska zákonnosti, tak z hlediska přezkoumatelnosti a proporcionality.
60. Žalobkyně nesplňuje podmínku dostatečné integrace do společnosti v České republice. Rodinná integrace není naplněna, neboť rodiče žalobkyně nemají české státní občanství a o jeho udělení nežádají. Pracovní integrace u nezletilého žadatele nepřichází v úvahu. Sociální integrace žalobkyně je započatá, nikoli však dovršená; účast na běžných školních a zájmových aktivitách nelze považovat za projev hlubšího začlenění do české společnosti. Tyto závěry odpovídají odkazované judikatuře správních soudů.
61. Správní orgány správně zohlednily obecně uznávanou zásadu jednotného státního občanství rodičů a dětí, která sleduje ochranu rodinných vazeb. Udělení občanství žalobkyni by tuto zásadu narušilo, neboť její rodiče jsou státními občany Vietnamu a o české občanství nežádají.
62. Jak již bylo uvedeno, na udělení státního občanství není právní nárok (§ 12 zákona). Rozhodování o udělení občanství je založeno na volném správním uvážení státu, které musí respektovat zákonem stanovené meze a zásady správního řízení. Soud přezkoumal, zda správní orgány nepřekročily meze uvážení nebo jej nezneužily (§ 78 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že rozhodnutí je logickým vyústěním řádného hodnocení skutkových zjištění.
63. Evropská úmluva o státním občanství ukládá státům povinnost usnadnit nabytí občanství dětem narozeným na jejich území, avšak nezakládá subjektivní právo na jeho udělení. Tento závěr potvrzuje i judikatura Evropského soudu pro lidská práva (rozhodnutí ve věci *Karassev proti Finsku*, stížnost č. 31414/96). Soud proto neshledal porušení čl. 6 Úmluvy.
64. Napadené rozhodnutí ob stojí i v testu proporcionality. Zásah do práv žalobkyně je přiměřený sledovanému cíli, kterým je ochrana veřejného zájmu na regulaci nabývání státního občanství a zachování jednotného státního občanství v rodině. Žalobkyně má na území České republiky zajištěn trvalý pobyt, přístup ke vzdělání, zdravotní péči a sociálnímu zabezpečení; její základní práva nejsou rozhodnutím dotčena v míře, která by byla nepřiměřená. Zamítnutí žádosti proto nelze považovat za excesivní zásah do práv žalobkyně.
65. Městský soud neshledal žádné důvody pro přerušení řízení a předložení věci Ústavnímu soudu s návrhem na přezkum zákonné úpravy z hlediska ústavnosti. Zákon č. 186/2013 Sb. je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, respektuje princip suverenity státu a nezasahuje do základních práv způsobem, který by byl protiústavní. Námitky žalobkyně směřují proti aplikaci zákona, nikoli proti jeho ústavní konformitě.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

66. Městský soud uzavírá, že u nezletilého žadatele je pro splnění podmínky integrace dle § 13 odst. 1 zákona o státním občanství rozhodující jeho věk a faktická závislost na rodičích; běžná školní docházka a volnočasové aktivity samy o sobě integraci nedokládají. Je-li dítě závislé na rodičích, kteří české státní občanství nemají, může být neudělení občanství z důvodu nenaplnění rodinné a sociální integrace ústavně nekonformní, neboť odpovídá zásadě jednoty státního občanství rodiny a obстоjí i v testu proporcionality. Na udělení státního občanství není právní nárok.
67. Neudělení státního občanství nezletilému žadateli z důvodu nedosažené integrace obстоjí v testu proporcionality, sleduje-li legitimní cíl ochrany integrity státoobčanské politiky a rovného zacházení, je-li tento postup vhodný a potřebný k jeho dosažení a je-li přiměřený s ohledem na věk žadatele, jeho faktickou závislost na rodičích a možnost žádat o občanství v budoucnu.
68. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného, kterým byl rozklad žalobkyně zamítnut, bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.
69. Výrok o nákladech řízení má oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně v řízení úspěšná nebyla, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 14. leden 2026

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.